

2015

Årsberetning

dansk
center for
undervisningsmiljø

viden til praksis

Indhold

Tilbageblik på 2015	3
Fra børnehave til skole	6
Vejledning til trivselsmåling	7
Ny metodehåndbog	8
Farvel til Grundskoletermometret	10
Ny rapport om digital Mobning	11
UMP 2015 – Her er vinderne	13
Attraktivt læringsmiljø på video	15
DCUM i samarbejde	17
Bestyrelse og budget	18
DCUM i medierne	19
Kolofon	20

Tilbageblik på 2015

> Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

2015 har været et hæsblesende år på uddannelsesområdet, hvor både folkeskolereformen og EUD-reformen har skullet stå sine prøver med virkelighedens verden.

Hos DCUM har vi set og hørt om mange skoler, der allerede er lykkedes godt med forskellige elementer af folkeskolereformen. Skoler med daglige løbeture på skoleskemaet, skoler der i højere grad samarbejder med lokalsamfundet, og skoler hvor undervisningen varierer og foregår både ude og inde.

På erhvervsskolerne fokuserer de målrettet på skabelsen af attraktive ungdomsuddannelsesmiljøer, der inddrager og motiverer elever til mere læring og engagement. Når det er sagt, så er det også DCUMs opfattelse, at reformerne levner plads til endnu mere kontinuerligt og systematisk arbejde med undervisningsmiljøet. Det kan og vil DCUM gerne bidrage til.

Også dagtilbudsområdet har markeret sig med øget fokus på børnemiljøet med tid, trykthed og nærværende pædagoger som nøgleord. DCUM vil bidrage med viden, inspiration og vejledning til dette vigtige arbejde.

Et nyt DCUM

DCUM er i 2015 påbegyndt en større make-over. En ny webstrategi er offentliggjort, og nyt logo og nyt design har fået plads i vores udgivelser. Designet af en nye hjemmeside er også skudt i gang. Vi glæder os til at præsentere en ny og forbedret hjemmeside i foråret 2016. dcum.dk er centrets primære formidlingskanal. Vores mål er derfor at skabe en brugervenlig hjemmeside, der gør det nemt for vores målgrupper at finde lige præcis den viden, de værktøjer eller den rådgivning, de har brug for.

Børnene, eleverne og de studerendes stemme er vigtig

Der er over 500.000 elever i folkeskolen, næsten 300.000 elever på ungdomsuddannelserne, ca. 270.000 studerende på en videregående uddannelse og 310.000 småbørn i dagtilbuddene. Det er disse mange tusinde børn, elever og studerende, der hver dag fylder legepladserne, klasselokalerne, fællesområderne og kantinerne på uddannelsesinstitutionerne og i dagtilbuddene. En så betragtelig volumen kræver gode rammer for inddragelse, hvor børn, elever og studerende føler sig hørt. DCUM vil i 2016 fastholde et fokus på børnenes perspektiv samt styrke samarbejdet med elevorganisationerne og her igennem opnå større indsigt i elevers og studerendes oplevelse af undervisningsmiljøet.

> Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

Viden til praksis

Hvordan får vi så et godt børne- og undervisningsmiljø? Hvordan skaber vi de nødvendige forandringer i praksis? Det gør vi ved at indsamle, udvælge og behandle relevant viden på området, og efterfølgende formidle denne viden til dagtilbud, skoler og uddannelsesinstitutioner i form af vejledninger, rådgivning og værktøjer. DCUM er det vigtige bindeled imellem forskning og praksis som gør, at viden kan blive omsat til konkrete indsatser som skaber positive forandringer ude i institutionerne. DCUM er 'viden til praksis'.

I 2015 har DCUM blandt andet udviklet metodehånden, "30 nye veje til bedre trivsel". Bogen indeholder 30 konkrete og handlingsanvisende metoder, der skal inspirere grundskolerne i deres trivselsfremmende arbejde. Desuden har vi været med til at sikre grundskoler de bedst mulige betingelser for gennemførelsen af den nye nationale trivselsmåling. Vi har udviklet et brugervenligt vejledningssystem, der udover at informere om trivselsmålingen generelt, bidrager med konkrete værktøjer til arbejdet før, under og efter selve målingen.

Vi har også udviklet et værktøj til dagtilbudsområdet, der skal sikre godt samarbejde mellem skole og børnehave om børnenes overgang til skolen, og vi stiller vejledning og måleudstyr til rådighed for alle de skoler og institutioner, der ønsker at få bugt med dårlige indeklimaforhold.

Vidensdeling og tværfaglighed

Overgangen fra børnehave til skole, fra skole til ungdomsuddannelse og ungdomsuddannelse til videregående uddannelse er også del af et godt undervisnings- og børnemiljø. DCUM har i 2015 været del af projekter, der på den ene eller anden måde har haft fokus på at skabe bedre trivsel for børn og unge i overgangsfaserne. Vi vil fortsat være med til at styrke det tværfaglige samarbejde mellem institutioner, så de kan dele den viden og de erfaringer, de har om og med det enkelte barn og den enkelte unge.

På den måde sikrer vi trivsel, motivation og fastholdelse i uddannelsessystemet.

DCUM vil i 2016 drage nytte af erfaringer fra arbejdet med og kendskabet til grundskolen, og bringe disse i spil i arbejdet med at styrke og udvikle et attraktivt ungdomsuddannelsesmiljø på erhvervsskolerne. Over de næste år vil vi også oparbejde mere viden om gymnasieområdet samt de voksen- og videregående uddannelser og skærpe fokus på disse målgrupper.

2015 har også været rig på både nye og eksisterende samarbejdsrelationer. Vi glæder os til i 2016 at styrke det gode samarbejde om at sikre et godt børnemiljø i alle dagtilbud og et godt undervisningsmiljø på alle uddannelsesinstitutioner.

God læselyst!

Kirsten Holmgaard, Bestyrelsesformand

Jannie Moon Lindskov, Centerleder

[Tilbageblik 2015](#)[Dialogmateriale](#)[Vejledning til trivselsmåling](#)[Metodehåndbog](#)[Grundskoletermometret lukker](#)[Digital Mobning](#)[UMP – vinderne 2015](#)[Vodcast – EUD](#)[DCUM i samarbejde](#)[Bestyrelse og budget](#)[DCUM, Sociale medier og presse](#)[Kolofon](#)

Hvad er et godt undervisningsmiljø?

”For den studerende er et godt undervisningsmiljø et miljø, hvor der er tæt kontakt mellem forskere og studerende. Der skal være et fagligt miljø, hvor den enkelte studerende føler, at de er en del af noget større, hvor undervisere og studerende i fællesskab søger ny viden. Det kræver gode fysiske rammer med plads til gruppediskussioner, læseklubber og foreningsliv, men det kræver også en kultur, hvor studerende anerkendes som ligeværdige parter i relationen mellem underviser og studerende. Endelig er det helt essentielt, at der er tale om et miljø, hvor studerende ikke er stresset eller opfatter hinanden som konkurrenter.”

Hedi Klokke, Næstformand
De Studerendes Fællesråd

Tilbageblik på 2015

> Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

Fra børnehave til skole: Nyt værktøj til samarbejde om overgangen

Overgangen fra børnehave til skole kan fremkalde både spænding og utryghed blandt de mange småbørn, der hvert år begynder i o.klasse. Der er tale om en stor forandring, og derfor skal fagpersonalet fra både børnehave og skole også være godt rustet til at tage vare på de følelser, børnene oplever, når deres hverdag bliver anderledes. DCUM har i samarbejde med Viborg

Kommune, Vejle Kommune samt Styrelsen for Undervisning og Kvalitet udviklet et værktøj, som netop tager pædagoger, børnehaveklasseledere og lærere igennem vigtige faser for fælles planlægning af en god overgang mellem børnehave og skole.

Målet med værktøjet er at skabe de bedste forudsætninger for en god og tryk skolegang for børnene.

I materialet findes forskellige temaer, som behandler hvert sit aspekt af overgangen. Temaerne lægger op til en fælles drøftelse af barnets forventninger til skolen, barnets møde med nye venner og nye voksne samt forventninger til forældrene og deres rolle i overgangsfasen. Der er ydermere et tema, som behandler skolestart for børn med særlige behov.

Overgang i børnehøjde

Dialogmaterialet suppleres af animationsfilmen om William, der viser den vigtige overgang i børnehøjde. Vi følger den lille dreng, der både siger farvel til venner og yndlingspædagoger, farer vild på vej til skoletoiletet og forveksler skolens ringeklokke med brandbilernes sirener. Med Williams oplevelser bliver vi mindet om, at skolestarten nemt kan blive en forvirrende tid for børnene. Refleksioner fra videoen kan bruges gennem alle temaerne i værktøjet.

Filmen og dialogmaterialet behandler overgangen mellem børnehave og skole ud fra et børneperspektiv.

Vi voksne har ofte mange meninger og holdninger til, hvordan det er at starte i skole, men ved at bruge dette værktøj sikrer man, at det professionelle arbejde tager afsæt i børnenes egne oplevelser.

Værktøjet hedder "Williams overgang – fra børnehave til skole". Find det [her](#).

Se videoen om William:

DCUM er bannerfører for ny vejledning til den nationale trivselsmåling

Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

> Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

DCUM har i 2015 færdigudviklet vejledningsmateriale til den årlige nationale trivselsmåling. Vejledningen skal klæde skoler og kommuner på til gennemførelse af den nationale trivselsmåling og ikke mindst bearbejdning og fortolkning af undersøgelsens resultater.

Vi har udviklet vejledning til alle målgrupper, der har berøring med folkeskolen i deres dagligdag. Der findes separat vejledning til:

- lærere og pædagoger
- skoleledelse
- elever og elevråd
- forældre
- forvaltning
- skolebestyrelse
- ressourcepersoner (f.eks. sundhedsplejersker og PPR- og SSP-medarbejdere)

Til lærernes og pædagogernes vejledning findes desuden 24 eksempler fra praksis, der beskriver trivselsfremmende indsatser på landets skoler. De 24 eksempler læner sig desuden op ad den kategorisering, som trivselsmålingens resultater vises i: social trivsel, faglig trivsel, støtte og inspiration, ro og orden.

Brugerne ved bedst

Alt materialet er udviklet med øje for relevansen for de personer, der deltager i undersøgelsen. Vejledningen skal være vedkommende og relevant, og skal kunne gøre en positiv forskel for målgrupperne. For at sikre denne oplevelse har DCUM løbende inviteret målgrupperne til feedback-dage, hvor alt vejledningsmateriale har været under kærlig og kyndig behandling af både lærere, pædagoger, skoleledere, elever og forvaltningsrepræsentanter. Efterfølgende er brugernes feedback blevet indarbejdet i vejledningen.

”Vi har været i kontakt med mere end 80 personer, der har givet deres besyv med. Det betyder forhåbentligvis, at vejledningen dækker de rigtige behov og svarer på de vigtige spørgsmål.”

Helene Borgholm, projektleder DCUM

Trivselsmåling og undervisningsmiljøvurdering i én og samlet undersøgelse

Trivsel og undervisningsmiljø har flere sammenfaldende flader. Derfor har alle skoler også mulighed for at kombinere trivselsmålingen med den lovpligtige undervisningsmiljøvurdering ved at tilvælge 9 supplerende spørgsmål om skolens fysiske og æstetiske miljø. Sammen med

trivselsmålingens spørgsmål udgør disse ekstra spørgsmål en kortlægning af undervisningsmiljøet.

Vejledningssystemet er tilgængeligt på Danmarks Læringsportal, emu.dk.

Vejledning på video

DCUM har også produceret en vejledningsvideo rettet mod elever i 4.-9. klasse. Den skal forklare formålet med trivselsmålingen, og udgør den primære vejledning til eleverne. I videoen indtager komiker Nikolaj Stokholm hovedrollen som forvokset skoledreng, der skærer trivselsmålingens formål ud i pap.

Videoen findes [her](#)

Læs mere: [Vejledning lærere og pædagoger](#)

Læs mere: [Vejledning skoleledelse](#)

DOWNLOAD

Tilbageblik på 2015
Fra børnehave til skole
Vejledning til trivselsmåling
> Ny metodehåndbog
Farvel til Grundskoletermometret
Ny rapport om digital Mobning
UMP 2015 – Her er vinderne
Attraktivt læringsmiljø på video
DCUM i samarbejde
Bestyrelse og budget
DCUM i medierne
Kolofon

Ny metodehåndbog

30 Nye Veje til Bedre Trivsel i Skolen

En ny metodehåndbog blev sendt i trykken i 2015. Med '30 nye veje til bedre trivsel i skolen' fortsætter vi rækken af populære metodehåndbøger fra DCUM.

I bogen kan praktikere finde 30 eksempler på, hvordan skoler har gennemført forløb eller tiltag, der har forbedret elevernes trivsel og undervisningsmiljø.

I samarbejde med mere end 50 lærere, pædagoger og skoleledere har DCUM indsamlet eksempler på trivselsfremmende forløb, hvorefter vi har kogt de mange beskrivelser ind til metoder, der favner en bred palette af trivselsfremmende arbejde.

Skolerne kan følge de enkel forløb, som de er beskrevet, men kan også anvende eksemplerne som inspiration til andre indsatser.

Gode erfaringer bør deles

Håndbogen beskriver nogle af alle de gode tiltag og metoder, som landets skoler arbejder med hver eneste dag.

Som et praksisnært videnscenter, er det netop DCUMs opgave at videreformidle disse 'hands-on-erfaringer', så det er let for landets undervisningsinstitutioner at handle ud fra den viden, DCUM leverer.

Hvem kan bruge bogen?

Metodehåndbogen er først og fremmest rettet mod praktikerne på landets grundskoler, men vores håb er også, at bogen kan finde anvendelse hos pædagogiske konsulenter, forældre, lærer- og pædagogstuderende.

Håndbogen sendes til alle landets grundskoler og skoleforvaltninger

Bogen kan downloades gratis [her](#). På siden er det også muligt at bestille et fysisk eksemplar.

Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

> Farvel til Grundskoletermometeret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

Farvel til Grundskoletermometeret

Fra 2015 skal alle folkeskoler måle elevernes trivsel årligt. Til det formål har Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling udviklet et gratis spørgeskemaværktøj, hvor skolerne kan kombinere trivselsmålingen med en kortlægning af undervisningsmiljøet. Værktøjet hedder Undervisningsministeriets Trivselsværktøj og kan benyttes af både folkeskoler og frie grundskoler. Da ministeriets spørgeskemaværktøj kan erstatte Termometeret som værktøj til kortlægning af skolernes undervisningsmiljø, har DCUM besluttet at lukke Grundskoletermometeret. Undervisningsministeriets Trivselsværktøj er desuden udviklet i samarbejde med DCUM, hvor viden og erfaring fra vores arbejde med Grundskoletermometeret er videreført til det nye værktøj.

DCUM vil gerne takke de mange brugere, som gennem årene flittigt har benyttet Termometeret. Det har givet DCUM værdifuld viden om elevernes oplevelse af deres undervisningsmiljø.

Du kan læse mere om Undervisningsministeriets Trivselsværktøj på www.nationaltrivsel.dk

Kort om termometeret:

Termometeret har eksisteret siden 2005. Det er anvendt af mere end 500 skoler, hvor over 130.000 elever har svaret.

Termometeret

Ny rapport om digital mobning

[Tilbageblik på 2015](#)[Fra børnehave til skole](#)[Vejledning til trivselsmåling](#)[Ny metodehåndbog](#)[Farvel til Grundskoletermometret](#)[> Ny rapport om digital Mobning](#)[UMP 2015 – Her er vinderne](#)[Attraktivt læringsmiljø på video](#)[DCUM i samarbejde](#)[Bestyrelse og budget](#)[DCUM i medierne](#)[Kolofon](#)

Børn og unge skifter hjemmевant mellem Snapchat og Instagram, chatforas og YouTube, hvor de finder information om alt fra makeup til matematik. Den fagre digitale verden er således fyldt med muligheder for nye og sjove fællesskaber. Men desværre følger nogle 'analoge' problemer også med ind bag computer- og telefonskærmene, hvor særligt mobning finder vej til de nye medier. DCUM har i efteråret gennemført en kvalitativ undersøgelse om digital mobning og dens påvirkning på børn og unge. Undersøgelsen tager udgangspunkt i skoleelevers egne erfaringer og perspektiv på problemet. Elevernes synspunkter skal give nyttig viden om, hvordan skoler, forældre og elever selv kan sætte et effektivt værn op imod de digitale konflikter.

Det undersøgte vi

Vi har i alt interviewet 20 børn, der hver især har berettet om ubehagelige og anonyme sms'er, hadegrupper på Facebook, grænseoverskridende spørgsmål på Ask.fm og private billeder, der kom på afveje. Elevernes oplevelser og perspektiv på konflikterne er blevet sammenholdt med den nyeste danske og nordiske forskning på området. Her er den altoverskyggende konklusion, at digital mobning har vidtrækkende konsekvenser for børn og unges trivsel. Samtidig har den digitale mobning skyggesider, som man ikke ser ved "analog" mobning.

Ud fra undersøgelsens fund, har DCUM desuden udarbejdet en række anbefalinger, der skal give forældre og skole en hjælpende hånd til deres arbejde mod digital mobning.

Læs et sammendrag af undersøgelsen [her](#)

Hent hele rapporten [her](#)

Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

Hvad er et godt undervisningsmiljø?

”Jeg ønsker mig et undervisningsmiljø, hvor eleverne faktisk har muligheden for at yde mere, når de sidder i et ordentligt miljø og netop får større mulighed for at udvikle deres faglige kompetencer. Et miljø, hvor mobning ikke er en del af skoledagen, og undervisningslokalet kan rumme den mængde elever, der sidder.”

Silke Fogelberg,
Formand Danske Skolelever

UMP 2015 – Her er vinderne

Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

> UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

”Vær stolte af jer selv. Gå ud og pral med, at I har vundet prisen. Den er værdifuld og vigtig at have med i bagagen!”

Således lød opfordringen fra daværende undervisningsminister Christine Antorini, da hun mandag 13. april overrakte diplomer og kontante belønninger til de fire vindere af Undervisningsmiljøprisen 2015.

Årets vindere:

- Maribo Skole Østtofteafdelingen
- Det Blå Gymnasium
- Produktionsskolen Greve og Høje Tåstrup
- Sygeplejerskeuddannelsen i Vejle

Maribo Skole Østtofteafdelingen

Maribo Skole blev belønnet for deres aktive indsats for bedre elevtrivsel, hvor tryghed og fællesskab er nøgleordene.

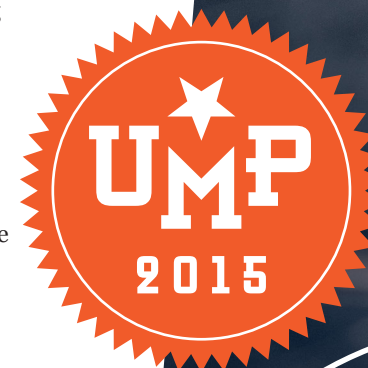
Skolen har blandt andet etableret venskabsordninger, hvor de ældste elever hjælper de mindste med såvel praktiske som faglige ting. Et tiltag som styrker relationer på tværs af årgangene, og samtidig giver de ældste elever ansvar. Dertil har skolen lavet en særlig indsats, der tager hånd om de elever, som oplever problemer i dagligdagen. Skolen har blandt andet lavet skilsmissegrupper og har indgået et samarbejde med Kræftens

Bekæmpelse om etablering af omsorgsgrupper, hvor elever med sygdom eller skilsmisse tæt inde på livet, kan mødes og tale med ligesindede.

Alt i alt er Maribo Skole – Østtofteafdelingen et sted, hvor eleverne er i centrum og trivslen er i fokus – hver dag.

Det Blå Gymnasium

Gymnasiet i Haderslev blev belønnet for deres yderst aktive elevråd. Engagement, motivation samt ansvar for trivsel og læring driver elevrådsarbejdet på det Det Blå Gymnasium i Haderslev. Det aktive elevråd har blandt andet oprettet flere forskellige udvalg, der etablerer elevbårne initiativer på skolen. De har blandt andet iværksat en studiecafé, hvor en blanding af lærere og 3. års elever underviser i forskellige fag. Dertil har et kulturråd arrangeret foredrag med inspirerende debattører. De mange små elevdrevne tiltag har betydning for elevernes hverdag på gymnasiet. Tilsammen tegnes et billede af et meget aktivt elevråd, der spiller på mange strenge for at skabe et stort fællesskab og et godt studiemiljø for eleverne.

Tilbageblik på 2015

Fra børnehaven til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

> UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

Produktionsskolen Greve og Høje Tåstrup

Produktionsskolen i Greve og Høje Taastrup blev belønnet for deres arbejde med demokratiske dannelse og elevinddragelse. Et centralt element for dette arbejde er skolens såkaldte deltagerråd. I deltagerrådet sidder elevrepræsentanter fra hver af produktionsskolens 11 værksteder og en af skolens viceforstandere. Deltagerådet holder et kort ugentligt møde og et længere månedligt møde. På møderne er der altid en orientering om elevernes sociale trivsel og om arbejdsmiljøet på de enkelte værksteder, herunder værkstedernes sikkerhedsudstyr. Umiddelbart i forlængelse af det månedlige møde afholdes lærermøde, hvilket betyder, at viceforstanderen kan viderebringe referat fra deltagerrådets møde med det samme og herved sikre kontinuitet og kort vej til handling.

Deltagerådet tager også initiativer til fællesarrangementer som team-buidling-dage, sommerfest og morgenmøder. I det hele taget udstråler Produktionsskolen i Greve og Høje-Taastrup, at elevernes stemme, deres kompetencer og deres møde med skolen er vigtig.

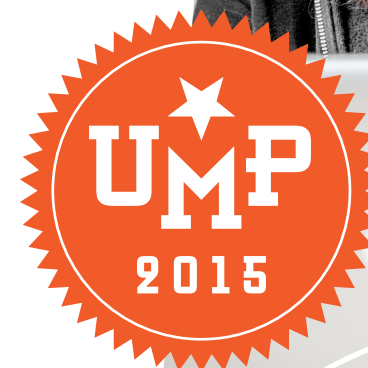
Sygeplejerskeuddannelsen i Vejle

Sygeplejerskeuddannelsen i Vejle blev belønnet for det tætte samarbejde mellem studerende og uddannelsesstedet samarbejder, det har skabt et attraktivt studiemiljø med plads til alle. På uddannelsen lægger de stor vægt på involvering af studerende i udviklingen af gode studierammer.

Senest blev de studerende inddraget i beslutninger om indretning af nyt og moderne campus. Involveringen har minimeret de fysiske og tekniske 'børnesygdomme', som større flytninger altid bringer med sig, og som især rammer de studerendes hverdag.

UMP 2016

I 2016 uddeles prisen d. 21 april af minister for Børn, Undervisning og Ligestilling, Ellen Trane Nørby

Tilbageblik på 2015

Fra børnehaven til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

> Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

Attraktivt læringsmiljø på video

I foråret afholdt DCUM og Styrelsen for Kvalitet og Udvikling forløbene skoleudvikling i praksis – også kaldet SIP-forløb. I seks forskellige byer deltog 294 ledere og undervisere fra landets erhvervsskoler i workshops med temaet 'attraktive læringsmiljøer på de erhvervsrettede uddannelser'.

Forløbene skulle klæde erhvervsskolerne på til de forandringer, den nye EUD-reform fører med sig.

Til kursusdagene har DCUM produceret fire korte videoer, hvori centerleder Jannie Moon Lindskov og specialkonsulent Jette Sørensen sætter ord og levende billeder på 'et attraktivt læringsmiljø' på erhvervsuddannelserne. I videoerne er der lagt særlig vægt på fire temaer:

- Åben skole
- Indretning af fællesarealer
- Elevinddragelse
- Gode relationer

DCUM producerede en video for hver af de fire temaer. Alle videoer er krydret med gode eksempler og kommentarer fra både elever, undervisere og ledere fra erhvervsskoler rundt omkring i landet.

Vi taler blandt andet med erhvervsskoleeleven Henrik, der fortæller om nyt og forbedret sam-

menhold efter indførelse af Åbent Værksted. Her har Henrik, hans kammerater og lærerne mulighed for at rode med karosserier efter endt undervisning og uden for skolens normale åbningstider. Vi hører også om succes med elevinddragelse på SOUP i København og om indretningen af fællesarealer som kreative værksteder på handelsskolen i Roskilde.

De fire film

Tema 1: Åben skole – på besøg ved Viden Djurs

Tema 2: Indretning af fællesarealer – på besøg i de kreative værksteder på handelsskolen i Roskilde

Tema 3: Elevinddragelse – på besøg ved SOUP i København

Tema 4: Gode relationer – på besøg ved Mercantec i Viborg

Læs også:

Erhvervsskolerne skal have grundskolens boost.

[Tilbageblik på 2015](#)[Fra børnehave til skole](#)[Vejledning til trivselsmåling](#)[Ny metodehåndbog](#)[Farvel til Grundskoletermometret](#)[Ny rapport om digital Mobning](#)[UMP 2015 – Her er vinderne](#)[Attraktivt læringsmiljø på video](#)[DCUM i samarbejde](#)[Bestyrelse og budget](#)[DCUM i medierne](#)[Kolofon](#)

Hvad er et godt undervisningsmiljø?

I et godt undervisningsmiljø har den enkelte elev gode rammer og vilkår for at lære en masse. Det betyder, at det er vigtigt, at undervisningsmiljøet tager hensyn til de mange forskellige elevers behov, der giver plads til forskellige former for udfoldelse. Et godt undervisningsmiljø handler også om et stort fokus på den enkelte elevs psykiske trivsel. Som elev skal man føle sig tryk, når man henvender sig til lærere, ledelse og andet personale, hvis man oplever problemer.

Samtidig skal eleverne også være trygge i hinandens selskab og lærer med hinanden. Derfor er det sociale også afgørende for et godt undervisningsmiljø. Samtidig handler det enormt meget om elevinddragelse. Som elev skal man have mulighed for at påvirke både fysiske, æstetiske og psykiske rammer på skolen, så skolen ændrer sig og tilpasser sig elevernes behov.

Veronika A. Schultz, Forkvinde,
Danske Gymnasieelevers Sammenslutning

DCUM i samarbejde

Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

> DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

DCUM i medierne

Kolofon

DCUM indgår i mange netværk og eksterne samarbejder. Gennem samarbejder enkeltinstitutioner, kommuner og forskningsinstitutioner opnår vi endnu større ballast og styrke i arbejdet for gode undervisningsmiljøer og børnemiljøer. I det følgende gives et indblik i DCUMs samarbejdsrelationer i 2015.

Redaktionsgruppe med Bygherreforeningen, Branchearbejdsmiljørådet U&F, DPU, Aarhus kommune og konsulentvirksomhederne LearningSpace og Bascon. Her har og skal vi udforme tiltag, der kan forbedre de fysiske rammer i dagtilbud, skoler og uddannelsessteder. Eksempelvis har gruppen arrangeret fælles konferencer, netværksmøder, fondsansøgninger mv.

Udviklingsforum med Aarhus universitet, VIA, Aarhus kommune, Trygfondens Børneforskningscenter, Teknologisk institut, Linak og rummets-sprog. I dette forum udvikles tværfaglige indsatser rettet mod skoleområdet, der på sigt kan forbedre elevernes undervisningsmiljø.

Skolekampagne om forbedret indeklima og trivsel. I samarbejde med Danske Skolelever har vi uddelt professionelt måleudstyr, så skolerne selv kan måle støj, temperatur, fugt og CO₂-niveau.

Samarbejde om fondsansøgninger med både offentlige og private partnere. Vi har ansøgt om midler, der kan støtte udviklingen af brugbare og praksisnære metoder, som skal styrke elevernes læring og trivsel.

Arbejdsgruppe om fremtidens læringsmiljøer i samarbejde med flere kommuner, private rådgivere og interesseorganisationer. Samarbejdet skal sætte fokus skoler og kommunernes udfordringer, og vil samtidig udarbejde løsningsforslag og anbefalinger, der skal kunne inspirere til brug af klasseværelse og fællesområder som understøttende del for undervisningen.

Tilbud om rådgivning til tegnestue i forbindelse med konkurrence om dagtilbudsbyggeri samt tilbud om rådgivning for kommuner i forbindelse med opførelse af ny dagsinstitution.

Projektgruppe med VIA University College v/ Anette Boye Koch og Viborg Kommune. Gruppen har udarbejdet en fondsansøgning, der sætter fokus på, hvordan pædagoger kan påvirke børns dannelsesprocesser ved brug af inddragelse af børnene. Projektet inddrager DCUMs værktøj, Dagtilbudstermometer.

Forskningsgruppe, hvor DCUM samarbejder med professor Bjørn Holstein, Statens Institut for Folkesundhed, professor Hans Henrik Knoop, Aarhus Universitet og lektor Hanne Viskum, Professionsskolen Metropol om data-behandling og formidling af data fra trivselsmålingen 2015.

Deltagelse ved Nordic Meeting, der er et tilbagevendende nordisk topmøde, hvor statslige konsulenter fra Sverige, Norge, Island, Finland og Danmark deltager. DCUM er den danske repræsentant. Formålet ved denne samling var at dele viden om landenes nye reformer, samt landenes brug af curriculums.

Bestyrelse og budget

DCUM's bestyrelse har den overordnede ledelse af centret og fastlægger centrets virksomhed. Bestyrelsen består af 15 medlemmer, der repræsenterer aktører fra dagtilbuds-, skole- og uddannelsesverdenen i Danmark. Bestyrelsens funktionsperiode er 01. oktober 2013 til 30. september 2015. Formandens funktionsperiode er 01. oktober 2013 til 30. september 2017.

Bestyrelsesformand udpeget af undervisningsministeren
Kirsten Holmgaard

Repræsentanter for elever og studerende m.v.
Danske Gymnasielevs Sammenslutning
Veronika Ahrensboell

Danske Skoleelever
Sandra Harpøth Christensen

Danske Studerendes Fællesråd
Heidi Klokke

Erhvervsskolerne Elevorganisation og Landssammenslutningen af Handelsskoleelever
Steffen Andersen

Lærerstuderendes Landskreds, Sygeplejestuderendes Fællesråd, Pædagogstuderendes Landssammenslutning og Sammenslutningen af Danske Socialrågiverstuderende
Morten Kamp Rasmussen

Repræsentant for Skole og Forældre
Merete Rehde Sørensen

Repræsentant for Danske Underviserorganisationers Samråd
Niels Munkholm Rasmussen

Repræsentanter for ejerne af uddannelsesstederne
Danske Professionshøjskoler
Rektorkollegium
Lars Christensen Ustrup

Danske Universiteters Rektorkollegium
Lone Krogh

De Frie Grundskoler
Kurt Ernst

Erhvervs- og produktionsskolerne bestyrelsesforeninger
Marianne Oksbjerg

Kommunernes Landsforening
Bente Johansen

Lederforeningen for VUC og Gymnasieskolerne Rektorforsamling
Charlotte Juhl Andersen

Repræsentant for børn og unge 0-18 år
Børnerådet
Stine Lindberg

BUDGET 2015

DCUMs samlede bevilling: 7.9 millioner kroner

> Bestyrelse og budget

Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

DCUM i medierne

Kolofon

DCUM i medierne

Tilbageblik på 2015

Fra børnehave til skole

Vejledning til trivselsmåling

Ny metodehåndbog

Farvel til Grundskoletermometret

Ny rapport om digital Mobning

UMP 2015 – Her er vinderne

Attraktivt læringsmiljø på video

DCUM i samarbejde

Bestyrelse og budget

> DCUM i medierne

Kolofon

Sociale medier

Følg os på facebook, så vi kan dele relevant viden om børne- og undervisningsmiljø med dig.

Like os her

DCUM i pressen

2015 blev året med, hvor DCUM fik mest medieomtale nogensinde. Det skyldes særligt, at vores årlige termometerundersøgelsen blev omtalt i mere end 60 medier med nyheden om, at elevernes vurdering af deres egen trivsel ikke har forandret sig siden indførelsen af folkeskolereformen.

Læs også: **Rapport: Elever trives lige godt før og efter reformen**

Dertil har DCUM også udtalt sig om konsekvenserne ved et dårligt undervisningsmiljø for både grundskoleområdet, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser.

Læs også : **Dårligt undervisningsmiljø hæmmer handelsskoleeleverne**

Læs også: **Trivsel er også lys, lyd og luft**

Årsberetning for Dansk Center for Undervisningsmiljø 2015

Februar 2016

Udgiver: Dansk Center for Undervisningsmiljø

Tekst og redaktion: Christian Rudbeck og Nadja Aarøe Simonsen

Ansvarshavende: Jannie Moon Lindskov, centerleder

Foto: Mette Johnsen

Layout: Jørn Rasmussen, www.grafiskdesign.nu

ISBN: 978-87-92007-80-3

dansk
center for
undervisningsmiljø

viden til praksis